

Va eși în toate zilele afară de Luni și a doua-zi după Serbătorlă.

Abonarea pentru București pe an... 128 lei
Șese luni... 64 —
Trei luni... 32 —
Pe lună... 11 —
Un exemplariu... 24 par
Căștigările linia de 30 litere... 1 leu
Știri și reclame linia... 3 lei

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICOLELE TRĂMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE).

Directoriul diariului: C. A. ROSETTI. — Gerante răspunzători: ANGHELU IONESCU.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratoriul diariului Gr. Serurie, Pas. Romănu No. 13.

Abonarea pentru districtu pe an... 152 lei
Șese luni... 76 —
Trei luni... 38 —
Abonamentele încep la 1 și 16 ale fie-căril lune.
Ele se facu în districte la corespondinț diariului și prin poste.
La Paris la D. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5, pe trimestru 20 franci.
In Austria la direcțiile postal și la agințiele de abonare, pe trimestru 10 fiorini argintu valută austriacă.

REVISTA POLITICA.

BUCUREȘTI, 5/17 Brumărelu

Cestiunea cea mare a țilei este votul universal, decretat fără libertatea absolută a întrunirilor și fără cele lalte regulări, fără de cari votul universal devine arma de ucidere; este dechiararea virsniciei, și totu d'ua dată virsniciei scose de suptu epitropia nu prin lege ci prin voința unui ministeriu, și pusă îndată la tescu, la sugrumare, la puscăria prin lipsa de întruniri și de desbateri. Din acosta decurgu cele mai mari pericle, și cari sunt cu atutu mai mari cu catu instrumentul uciderii este nobile, este celu mai mare instrumentu de vieță. Astufelu daru, acumu ca Politia a pus acosta cestiune pe tapetu, pe cumu a fostu pus Monitoriulu Ostii cestiunea de la Constangalia, și ne a datu miđlocu se putem vorbi și noi și desbata, vomu vorbi și vomu trata acosta mare cestiune din tote punturile iei de vedere în articule speciali, șacărora publicare o începem astă-đi. De vomu avea dreptate, lumea va asculta, va judeca, și ideiele nostre, ce le credem drepte, voru triumfa. De suntem în rătecire, chiaru acosta rătecire a noastră va servi, căci va lumina calea și va feri și pe ađi d'acadea în asemene rătăciri.

A doua cestiune de care s'ocupă mulți este venirea noului Ministeriu. Mărturim că nu vedem nimic schimbare care, dupe noi, nu pare a fi uă schimbare ci uă continuare. Nu scim însă cu cine va voi și mai cu semă va putea compune d. Cogălnicianu Ministeriulu, și prin urmare chiaru dacă amu voi n'amu putu astăđi da nici uă scire.

In sfirșitu la caderea sea ministeriulu pune în lucrare votul adunării datu la 20 Iuniu 1859 pentru a se da o resplată naționale Pompiarilor raniți la 13 Sept. 1848 în Delu Spirii și veduvelor celor morți. Pentru acosta Monitoriulu anunță că s'a deschisu unu creditu la ministeriu. Despre medalii însă nu vorbesco nimic ministeriulu. Medalia prea se vede și propagandă acesta nu-i place.

Mai nainte d'acadea ministeriulu a mai datu uă lovere în justiția. Monitoriulu publică unu pomelnicu de judecători scoși și permutați. Așia se întemeiază magistratura!

Din afară asemene n'avem nici uă scire însemnată. Totulu este acolo în tăcerea incubării; tăcerea d'aci se fiă ore cea laltă, contrariulu incubării, adică tăcerea ce este preludiulu morții?

C. A. R.

Votul Universal

PRIN POLITIA ȘI DECRETATU.

CONVENȚIUNEA ȘI ART. 10.

Principiile erū nu indiviđi a fostu propagarea ce facuram de la publicarea acestei foie. Spre a dovedi acosta, ecă ce scriseram și publicaram în anul 1858, Decembre 13/25, în diariulu acesta. Ecă cum, atunci cându scieam că majoritatea Adunării va fi în contra credințelor nostre politice, susținuram că puterea se nu fiă dată în mână unui individ, căci mână unui omu pōte tremura, ci atarnat în tavanulu palatulu Națiunii.

Combăturam, și încă cu cea mai mare asprime, legea electorală nainte încă d'a fi promulgată. Dup' aceea însă, deși sciam că palatulu națiunii va fi ocupatū timpurale d'ua majoritate care nu va avu destulă intelinția politică, totu susținuram principiile cele mari, cari sunt neperitorie și cari, chiaru dacă pentru momentu aducū unu reu, ele voru aduce de sicuru binele celu adeveratū, celu mare și temeinicu.

Totu atunci și totu cu acestu scopu ne ocuparam și definiram și principiulu celu mare ce conține articulu de ce din Convențiune. Nu putem fi bănuți că definiram, la Decembre 1858, neperitoriulu principiu ce conține articulu 10, cu scopu d'a face astă-đi uă politică de opozițiune și de partite. Citescă daru cei cari voru se rupă Convențiunea, și se dē prin poliția votulu universale, și, dacă mai potū înțelege, apoi de sicuru se voru petrunde de adeveru și voru vedu c'ua națiune numai prin ea însa-și pōte merge spre fericire, erū nu condusă de unu omu și prin gendarmi; citescă, și de mai potū înțelege voru vedu încă ce bine-făcătorie sunt principiile conținute în articulu 10 alu Convențiunii, și la ce peire sicurā ne ar conduce politica ce se manifestă prin Gazetta de Transilvania și prin cărțile de vizită adunate de poliția. Șacumu avindū a trata acosta cestiune într'unu articulu mai la vale se lăsam se lămurescă și ș'asieđe bine basile desbateri Romănu de la Decembre 1858.

„Nu voimū a đice că nu ne pasă dacă domnul va fi reu; nu voimū a đice, ceea ce se đicea juadatā în Franca de către cei cari aveau simplicitatea a crede în puterea constituțiunilor, că regele nu mai pōte face nici unu reu; din contra, noi amu aretatū pe largū în colonele acestei foi că ori ce constituțiune nu este la locu de tocmelă, de cătu slove negre pe hărtia albă. S'a dusu timpul cându omul putea đice: „ai carte ai parte.“ Trăimū acumū într'unu secolu unde puterea materiale este mai simțitōre, și noi scimū, că cu totā cartea și dreptatea, omul care are putere în mână cându pōte, te frecă cođ de gindă, cum điceau părinții nostri. Și pōte încă, că tocmat fiindū c'o scimū acosta, ceruram a ne ocupa mai

antiu de deputatū, și întreprinsem chiaru ș'acosta studiu pe temeiulu cărui-a ne cređuram în dreptu a đice: Cumu va fi alegatoriulu va fi și deputatulu, care este alesulu seū, și cumu va fi deputatulu va fi și Domnul care, dupe convențiunea de la 19 Augustu, este alesulu deputaților.

„Se cercetamū acestu punctu însemnatū alu convențiunii, asupra căruia vomu ave a reveni adesea, căci este de celu mai de căpeteniă interesu.

„Spre a ne lămuri și mai bine, se ne aducemū aminte că convențiunea acosta n'a fostu numai susținutā ci încă și compusā de comitele Walevski. Autoriulu daru și susțitoriulu iei, antiulu ministru alu imperiulu Francei și președintele congresulu de la Paris ș'alū conferințelor, a definitū acosta chartă printr'ua circulară către toți reprezentanții Francei acreditați pe lângă cele-lalte curți, și care s'a publicatū în colonele acestui diariu. Se reproducemū însă aci câte-va linii din acea circulară renumitā, care s'atingū mai d'a dreptulu de cestiunea în desbateru.

„Guvernulu Imperatulu silindū, se a le face se predomnescă (principiile de la 1789) ș'a da astu-felū națiunii române unu regimū politicu ce pōte semăna mai liberale decât n'o compurta starea civilisării ș'a moravurilor ei, nu s'a lăsatū a s'atrage de nici uă teoriā abstrată; dar sciindū că țeara, a căreia organizare era se face, se găsia de mai mult se colu datā în prada abuzurilor ș'ale „desordinilor administrative atātu de „numerose cătu și învechite, a trebu, itū se caute unu remediu, și lip, „sindū o ameni investii de autori, „tatea morale trebuincioasă spre a fi „d'ajunsu pentru acosta sarcinā, nu „a pārutū prin putințā a-lū „gāsi în altā parte decâtū în „tr'unu controlu aspru și eficient, „cace datū în mǎinele unei a „dunări electivē.“

„Și Franca dar ca și noi, și mai înainte de cătu noi a đisū, Deputatulu erū nu Domnul; și ea încă a đisū mai mult, căci a adosu că ea nu pōte spera vindecarea rānilor trecute decâtū în controlulu celu aspru și eficient, (adică care se producă lucrare), datū pentru totu-denna în mǎinele deputaților.

„Și ce đicemū! Franca n'a đisū ci a făcutū se fiā așia prin unele din articulele convențiunii dar mai cu semă prin art. 10, carele đice.

„Domnul va fi alesu de Adunare.)

„Și spre a înțelege și mai bine, se ne întrebamū cine face acestu articulu? ministru imperatulu Napoleone, care a fostu președinte alu republicei alesu de națiune erū nu de Adunarea Naționale, și alesu Imperatū erāși de națiune d'o dreptulu erū nu de Adunarea legislativă.

1) Spre mai deplină înțelegere veđi în protocolu cumu era proiectulu nemodificat, înfăcișatū de comitele Walevski.

„Avem ceva și mai multū.

„Pe cându se desbătea acea legiuire în Adunarea Naționale de la 1848, în care se afla deputatū și Napoleone Bonaparte, o Adunării ș'a preseși lupta din tote putințele ca președintele se nu fiā alesu de națiune ci de Adunare. Cumu nu vedeți, le điceu partidani sistemulu din urmă, că dacă veți otāri ca națiunea d'a dreptulu să mai alegā și unu președinte, dupe ce totu ea a alesu pe deputați, veți face prin acosta alegere din președințā uā monachiā? Cumu nu vedeți că dacă veți đice poporulu că voii să v'alegā totu elū încă unu omu, care se nu fie deputatū ci numai capulu puterii esecutive, „cândū ii vorbiți d'o fatā de familie care are trebuințā d'unu protectoru, d'unu amicū, spre a-i ține tovarășie, a-i îngriji ș'a-i administra averile, a o duce în lume, a vegia asupra ei nōptea, poporul n'o s'ānlelēgā altu ceva de cătu că vreți s'o mǎritați.

„Maria plānge, Maria strigā.

„Maria vrea se se mǎrite.“

„Președintele dumnōvōstrā dar va fi împāratū sau nu va fi nimicū.“

„Constituțiunea franceșā đicea:

„Art. 20. Poporul franceșū dā puterea esecutivā unu cetățēnu care va avea titulu de președinte alu republicei.“

„Puterea dar ce avea Adunarea venia de la alegatori, dar tot a se-mnea și puterea președintelui venea totu d'a dreptulu de la alegatori, și precumū doue focuri nu potū arde în acelu-ași locu, totu astu-felū și doue puteri nu potū trăi subtū acelu-ași acoperișū. Era învederatū dar că una din doue trebuia să subjuge pe cea-laltā și ceea ce s'a și făcutū la 2 Decembrie 1851.

„Imperatulu Napoleone care în cursu de vre o patru ani a fostu alesu de trei ori d'a dreptulu de națiune, știea negreșitu ce însemnetate are acea alegere și ce putere dā ea alesulu, și tocmat d'acoea, fiindū că dupe dinsulu la noi, mai repeșimū, „prada abuzurilor ș'ale desordinilor administrative atātu de numerose cătu și învechite, nu se potū stirpi de cătu dacă puterea nu va fi în mână unei Adunări electivē (adică alese de națiune) a scris ș'a isbitū se fiā primitu fericitulu articulu 10 care poruncește ca Domnul SE NU FIA ALESU DE NATIE ci de ALEȘI NATIEI.

„Astū-felū poruncesce convențiunea, și dacă ea n'ar esista ș'amū fi noi însărcinați a o face și redacțiunea „Romănu“ ar avea unu versu în acea Adunare, totu astū-felū ar fi cerutū se fiā.

„Cei cari voru ca puterea se fiā în mână unui omu, suntū sau rețaciți sau au omul lorū în jurulu căruia arū voi s'apuce și ei câte unu hășișorū din multele hamuri în care voiescū a ne'nhāma. Noi n'am avutū și nici n'avemū protectorū nici chiaru prietenū în mǎinele căruia am voi se depunemū hășuri și bice și se ne punemū apoi la rōtā spre a-i trage carita.

„Am voitū, voimū, și vomū voi, pe cătu vomū trăi, ca puterea se fie în mână națiunii iar nu într'a unui omu, ori care va fi; am voitū, voimū și vomū voi neschimbātū, ca cum-pena dreptății se fiā cumu o mai điseramū în altu articulu, atrnātā în tavanulu națiunii, căcne tememū ca mână bietulu omu se nu tremure câte uadatā; omul este omu și n'āi ce să'i faci. Convențiunea ne-a implinitū acosta dorințā însă cu condițiune ca s'o punemū în lucrare.

„La lucru dar alegatori romāni, căci de la voi atrnā să otāriți de voii să vā mǎritați pe feciōra cea frumōsā, a căreia epitropia v'a datu-o convențiunea de la 19 Augustu, sau s'o păstrați în totā curățenia casā pōtā Europa intrēgā să'i cante la điusu principioșā împreună cu noi toți!

„Bucurā-te mirēsā a purerea Feciōrā!“

C. A. Rosetti.

VOTULU UNIVERSALE DECRETATU.

Puterea esecutiva nu poate da nimicu cacl n'are nimicu. Chiaru dac'aru putea s'aru da binele, trebuie respinsu; de ce? Fiindū ca cine poate daru poate si refusa; cine poate da poate si lua; fiindū ca suntem pentru libertate contra sclaviei. — Votulu universalu este virsnicia. Si virsnicia se proclama prin Politia? Care suntu faptele prin cari ministeriula a deveditu amoroarea sa pentru libertate publice si respectulu seu pentru natune? A unarea nu reprezinta natunea, daru care este mama puterii esecutive?

Suntemū pentru reformarea legii electorale. Voimū se i se dea cea mai mare întindere, și dechiaramū, astă-đi ca și n'numerele trecute, că voimū întinderea acestui mare dreptū pinā la votulu universale, destulū numai se se pōtā face pe căile cele bune, cele producătorie binelui, se voiescā națiunea, se se facā de către națiune, cu tote garanțiile de care are neaperatā trebuințā. Ne vomū esplica și despre acosta în curindū. Pentru astă-đi đicemū:

Voimū ca totu omulū se aibā uă casā bunā și care se fiā proprietate a sea; nu voimū însă ca omulū mai n'ainte d'a cumpāra sau a zidi acea casā a sea, se puia focu casei închiriate în care șede, căci atunci elū ar remānea pe drumuri, ar merge la puscăria, ș'ar pune încă în periclu d'a arde orașulu, averea fiā căruia în parte ș'a societății întregu. Prin cele ce điseramū în Revista noastră de la 30 Septembrie, prin cele ce điseramū în Romănu de la 4 Octombrie, prin cele ce demunstramū în articulu de mai susu reproducū din Romănu de la Decembre 1858, în privințā articulu 10 alu Convențiune, și prin esemplu ce deteramū aci cu omulū care ar da focu casei închiriate, arātaramū, esplicarām d'ajunsu pentru astă-đi, și pentru cei cari voru se n'ntelēgā, ce voimū și de ce ne tememū. Șacumu se trecemū la alte lāmuri ce suntū strinsū legate cu acestu mare subiectū și care ilū precedū.

Puterea esecutivā, Regele, ministru, nu potū se dea nimicū, pentru că n'au nimicū, și „numai Dumneđu a pututū, đice biblia, din nimicū a face uă lume.“ Epistatulu nu pōte se dea niminul din proprietate pentru cuvintulu cā este epistatū erū nu proprietariu. Ministerulu daru, sau Regele, nu

potu se dea nici uă lege măcaru bună sau rea, pentru că ei nu pot legifera ci numai reglamenta, aplica legile. Spre mai bună lămurire însă mergem mai departe și dicem că, chiar de ne ar putea da vr'unu bine, noi l'am respinge, căci acelu bine pentru astăzi ar fi uă peire sigură pentru mâne. Pentru ce? Fiindu că omul este egoist și de natura sea impinsu spre domnierea asolută; „lasă-ma su-patū, lasă-me n' patū.“ Fiindu că omul cându ajunge la uă pozițiune mai naltă adesea s'amețese forte. Marele filosofu Platon incalcându p'unu calu a simțit în elu inclinări spre mindria, spre despotismu. Cându daru unu omu ca Platon, și numai la acea mică înălțime ș'a simțit c'aluncă spre pecuțu, la ce grozavă amețelă putem ajunge noi cesti lalți cându ne am vedea p'unu scaun naltu și poleitū, cu pene pe capu și ncongiurați de slugi cari ne ar șiopti că, suntemu stepinii celoru lalți, și că putem se le dăm binele și reulu zămă da Dumneșeu lui Israelu mană și pētră!

Istoria acēta este veclă ca lumea, și toți sciū, că la nceputu omul voi se organizeze societatea după familiă, că făcu pe Rege unu tată și pe poporū fiu lui, de unde veni apoi, „păstorul și turma“. Regele tatălū, ministru mama, poporulū copilulū; minnatū; cu singurā osebire că n' acēstā familiă, tatălū, fă-i ce-i ve face, este vitregū, mama vitregā, copilulū totū deuna nevirsnicū, și tata-i dă pe urechi cându se nceră a-i cere socoteli sau a-lu pofti la nițea economiā, și dacā copilulū se necăjase și dice că este virsnicū atunci ilu și impuscā. Acēstā rătăcire a omenirii fu atātū de lungā în cătū acumū una sutā anū, poporulū dicea, în Francia chiarū, și cându era în cele mai mari suferințe, că „regele este bunū darū ministri suntū rei. A! Dacā regele ar sci! Si le roi savait!“

Cându darū scimū c'aceste obiceiuri și tradițiuni de sclaviā au fostū atātū de tare altuite în sângele poporelorū în cătū abia acumū au începutū unele a se descepta; cându scimū că se făcūră alătea revoluțiuni și că după ce se resturnā unū părinte, părintele celū nou deveni peste pușinū totū atātū de flămîndū și de despotū ca și părintele gonitū; cându scimū că istoria guvernemintelorū este istoria unei lungi cruciari a poporelorū, nu este uă crimă din cele mai invederate și mai neortate serecādēmū, acumū în timpūi luminei, în gropile în cari cele lalte popore au cădūtū ș'au suferitū atătea secle? Nu este uă crimă se mai dicemū noi poporului, că guvernulū este tatălū și elū fiulū celū nevirsnicū, și că trebu se-și încrēdā averea sea, vieța sea în mână acestui epitropū care ncepe prin a se numi tatā și șfirșia-se prin alū lega cobzā ș'alū bate tobā? Și cându scimū că poporulū nostru este de ginte latinā, și că ginta acēta a fostū cea mai guvernamentală din tōte gintile; cându scimū c'ua lungā și durerosā sclaviā ne a deprinsū se fimū totū injuțatū, se credemū că tōte suntū ale stepanirii și s'asceptāmū se neviriā totū de la stepanire, n'arū fi uā crimă, uā ucidere ce amū face națiunii nōstre și prin sciință, dacā ș'acumū am deprinde-o se casce gura spre stepanire ca se-i arunce intr'insa pānea vieței?

Ș'acumū mai pōte fi unū românū care se nu n'elēgā de ce, chiarū dacā puterea executivā ar putea se legifere, chiarū dac'arū putea, fără alte mari pericle, despre care se vorbesce în articlu de mai susū (articlu 10 alū Convențiunii) și despre care vomū vorbi mai la vale — chiarū dac'arū putea se decrete uă lege, și legea acea ar fi bună, totū ar trebui s'o respingemū ca celū mai mare reū? Mai este cine-va, afarā din cei nāscuți orbi, sau

orbiți acumū care se nu vedā c'amū deprinde astū-felū și malmultū națiunea s'ascepte se-i viiā binele de la stepinū și se nu și-lū facā singurā? Și cine nu scie că dacā ne deprindemū se ne decrete, se ne hărăzescā, se ne dea binele stepinulū, erū nu se ne-lū facemū noi inșine, ne deprindemū se n'durāmū de la dīnsulū și ploia reulū? Cine nu scie că celū care dāruiese pōte se și răpescū, celū care mângāiā pōte și lovi? Cine nu scie că tōte constituțiunile date de Regi au fostū retrase totū de dīnsit?

Aceste adevăruri le sciū toți căci, încă uă datā suntū vechi cătū lumea. Inșā fiindū că deprinderea sclaviei este atātū de mare la noi în cătū mulți ajunserā se hānuiescā totū; se pōte ca unū se presupue că invocāmū aci aceste adevăruri ca argumente de luptā a dīlei de opozițiune; se le arātāmū darū ș'acelora, se le dovedimū indatā că ele suntū uā credință vechiā și nestrāmūtātā pentru noi, astū-felū în cătā le amū pusū ca profesune de credință în āntiulū numerū alū Romānului, 9 Augustū 1857.

„Și fiindū că suntemū pentru sciință, pentru luminarea și libertatea omulū ș'a națiunii, ne vomū sili a smulge din mințea și consciința omenilorū inchinarea la stepānū, suptū tōte formele, și la ori ce felū de stepānū. Una din rānele societății nōstre a fostū ca Romāniū, uitāndū trecutulū lorū, inșarcinarea lorū, datorā și puterea lorū ca națiune se uitāră pe sinele, ș'aplecāndū cerbicele suptū jugū, adormirā murmurāndū acea dicātorā a sclāviei: capulū plecatū de sabiū nu e tātū. — In acea tristā stare veni unū timpū, cândū, uitāndū și pe Dumneșeu și pe sine-și, Romānului nu mai sperā scāparea lui, decātū de la străinū, și nu mai vedū ore, care mișloci de ușurare de cătū a se pituli suptū talpele unū stepānū. Stepānului se invețe pentru noi, stepānului se cūgețe, etc. etc. stepinulū se facā totū, și noi se ne supunemū numai și se ne inchināmū lui.

„Ne vomū sili derū a face ca totū omulū se se cunōscā, etc. etc. și se se silēscā a dobīndi TOTU PRIN ELU „INSU-ȘI.

„Dupe părerea nōstrā capulū Statulū nu va putē face mai nimicū bunū cândū omenii suntū nevirsnicū și corupți, și forte pucinū rei cândū nu va gāsi omeni cari se-și vinđā consciința și dumneșeu lorū. Cātre individū darū vomū indrepta mai adesea cererile nōstre ni nu vomū cere cu stārūință DE LA NICI UNU GUVERNUL, de cătū a NU IMPEDICA LUCRARILE „SI DESVOLTARILE MINTII SI ANIMEI „OMULUI.“

II.

Aceste principie puse se vedemū acumū ce se spune c'ar fi voinđū se ni dea puterea executivā? *Votulū universale!* Ce este acēstā? Proclamarea Virsniciei. Și cumū se proclamā acēstā virsnicā? Prin cărți de visitā adunate prin Polițiā ca salutare d-lui Negri, agintele guvernulū în trebile din afarā. Darū ore asemene faptū nu este cea mai cumplitā deriderē!

Și cine cunōscē d'ua datā virsnicia națiunii? Acestū ministriū care gāsindū Pressa liberā o sugrumā prin regimile ordinațiilor lorū? Acela care voinđū cetățianii se s'adune în sala Bossel spre a face uā petițiune către Domnitoriū, trāmite gendarmū, și bate pe cetățianii cu bicele, și lovesce cu baionetele, și inchide și-i dā în judecatā. Și suntemū virsnicū și nu videmū deriderē? Adunarea dechiarā în anulū acesta în unanimitate, că averile monastirescū suntū ale națiunii și cere unū proiectū de lege spre a regula „in țērā și prin țērā“ acēstā mare cestiune; ministriulū refuzā dicendū că negociađā cu străinū. Și Ministeriulū acesta crede în națiunea lui, ș'o crede virsnicā pin'a voi a-i dā tōtā puterea în mână? Și dovadā că crede așā: Respingerea votulū Adunării ș'alū națiunii și referarea la voturile și protocoalele străinilorū. Ne credū virsnicū cei cari ne tratēzā astufelū?

Adunarea cere socotele. Ministeriulū refuzā și cere banū. Mare a-

mōre pentru binele publicū — Adunarea dice că pentru a fi inpedinte este neapārātū ca deputații se nu fiā funcționari. Ministeriulū fi dā unū proiectū de lege, Adunarea fi votēzā, Ministeriulū nu'lū promulgā ci din contra numesce mai pe toți deputații cari l'au susținutū p'acestā cale Prefecți și judecatori și suntemū virsnicū de credemū c'aceste suntū dovedici că voiesce uā Adunare națiionale și inpedinte?

Adunarea fi arātā scandalū în magistraturā și administrațiune, desordine în finacie și prin urmare ruinā. Ea dechiarā că voiesce a vota indatā unū proiectū de reformā rurale ș'ua nouā și l'argā lege electorale. Ea cere juriū, libertate individuale, regimē constituționale largū și sincerū și stingerea prin tōte modurile a guvernulū personale. Ministeriulū le refuzā tōte, inchide Adunarea, nu face apelū la națiune, și merge nainte cu tōte acele scandaluri și desordine ce i s'a demonstratū in unanimitate in Adunare. Unicū constituționalismū, unicū liberalismū, unicā iubire pentru fericirea și onōrea țerei, unicū respectū pentru pactulū fundamentalē și pentru națiune! O da! Ministeriulū ne crede virsnicū!

Darū in Adunare s'a făcutū uā coalitiune și tōte aceste au fostū cerute d'ua coalitiune. Prea bine! Darū suntū bune sau rele aceste cereri? De suntū bune, de ce nu i-ai datū proiectele de legi? Dacā ea le vota ecā binele făcutū. De suntū rele care suntū cele bune? Regimēle personale, călearea pactulū fundamentale? O da! ministriulū dovedesce mereū că crede că națiunea este virsnicā, c'o respectā și arde de nerābdare a depune puterea în mână ei!

Darū Adunarea acēta nu este expresiunea țerei întregi. Prea bine. Darū de ce nu i-ai datū reforma electorale ca s'o faci astufelū ca ea inșā-și, pe calea legale, și fără nici uā scudire și nici unū periclu, se deschiđā națiunii ușile prin care se reintre în drepturile ei? Ș'apoi ori cătū de oligarhicā se fiā legea electorale ore acēta opria pe unū guvernū patrioticū d'a nu da socotelile, și d'a pune ordine în finacia, fără de care scie bine că nu este de cătū ruina și falimentulū? Ce felū? Pentru că partea cea mare a națiunii este nedreptățiā, fiindū lipsitā de la drepturile ei cetățianescū, trebuē aruncatā pe ferestrā și partea cea micā a națiunii, ca cu dīnsa se s'arunce și socotelile pe ferestrā, precumū s'au aruncatū unele dosare cu socotele în apa Buzeuilū?

Fiindū că partea cea mare a națiunii este nedreptățitā, s'o desprețim ore și s'o lovimū și 'a partea ei cea micā? Fiindū că n'are totulū, se-i lūāmū și pucinulū ce are? O da, dal Ministeriulū se inclinā nainte suveranității națiionale, ș'aspirā cu nerābdare dupe ora în care se pōtā prochiāma virsnicia ei! — Amesteculū Poliției? O! Este tocmai acea nerābdare, este tocmai pentru a grābi ora, a împinge māl iute națiunea spre virsnicia ei, spre drepturile ei suverane ș'a o deprinde pucinū d'aleșercita. — Poliția! calomniā ale coalitiunii, căci ea nu serve aci, de cătū a scortā de onōre! Cum potū suveranii se umble fără scortā polițienescā! Din contra, chiarū la alegeri scorta trebuē se fiā cu dīnsa, și încă numerōsā!

Adunarea nu este expresiunea națiunii întregi. Prē bine! Darū, dicāndū astufelū, nu te temi, onoratā putere executivā, că vei provoca întrebarea de unde decurgi? Esti fia votulū universalē sau ș'votulū restrīnsū? Și încă, decurgi d'a dreptulū din colegiurile electorale sau estī din contra simplā fiā a Adunării? De ce darū nascerea dumitale ar fi mai nobile și simțimintele mai naționalē de cătū nascerea și simțimintele acēstei adunări? Și cine fi

ar da dreptulū a o insulta, a o desprețui ș'a dice că singurā ai dreptulū a infățșia voințele suverane ale națiunii? Si cumū ai uita că insultāndu-o fi insulți originea, și c'asvārlīndu-o pe ferestrā pui uā mână profanā pe inșā-și mama ta? Si cumū nu te ințiozezi de lețiunile ce-ai da astufelū națiunii? Darū, acēstā cestiune și cele ce vinū dupe dīnsa suntū forte insemnate și cadrolū unū articlu este deja implinitū. Se ne oprimū darū aci pentru astā-đi și se cugetāmū cu toțica se urmāmū mai pregātiți desbaterea, studiulū nostru în numerulū viitorū.

C. A. R.

Citimū în diariulū *La France* de la 10 Octobrie:

„Correspondențiile nōstre din Principatele-Unite suntū pline de amenunte asupra celorū douē mari procese politice cari s'au judecatū de curțile criminale din Iași și din Bucuresci, și cari s'au terminatū amindouē prin acitarea acusaților.

„La Bucuresci, acusatulū era directorele diariulū *Romānului*, prevenitū c'a atacatū guvernulū, aperiāndū pe voluntariū polonū ai lui Milkowski contra diatribelorū d. Vioreanu, es-redactore de la *Monitoriulū armatei romāne*, astā-đi ministru alū justiției.

„Inaintea curții din Iași, s'a ceretatū unū procesū pentru refuzulū impositulū.

„In amindouē cauzele, organele ministriului publicū au pārsitū sala în timpulū desbaterilorū, ca se nu mai auđā acasările făcute guvernulū din partea aperiării. Pentru ca cititori nōstri se-și pōtā face uā ideā, publicāmū unū estrasū din desbaterile și din aperiarea pronunțatā de d. Panu la bara curții criminale din Iași.

„D. Panu este unulū dia oratoriū cei mai considerabili ai Adunării legislative Moldo-Romāne, și aperiarea sa este unū adeveratū discursū politicū care descrie tōtā situațiunea.

„Ecā aceste amerunte judiciare: *La France* publicā mai multe estrase din aperiarea d. Panu, publicatā în diariulū *Romānului*, și apoi dice:

„Acēstū procesū care a produsū uā nemārginitā impresiune la Iași, arātā care este adeverata stare a opiniunii publice în principate. — A. Renaud.

— Paris 12 Octobrie. Monitoriulū de astāđi anunță cu dobinđile bonurilor de tesaurū, se vorū urca după scādință la 4, 4 1/2 și 5 %. — (Publicāmū acēsta cā uā novelā care, după părerea nōstrā, este unū nou semnū despre unū resbelū eventuale).

— Roma, 11 Octobrie, Regele Bavariei a sositū aici.

— Madridū 10 Octobrie. Mercuri la 14 Octobrie s'astēptā aici imperātesa francesilorū.

— Munich, 11 Octobrie. Deliberările conferinței duaniarie d'aci suntū terminate; astāđi se ține ședința după urmā în care se va subscrie protocolulū.

— Newyork, 30 Septembrie. Diariulū „Newyork Herald“ dice: Este cu neputință ca generariulū Bragg se respingā pe generariulū Rosenkranz din pozițiunea sa, dacā nu se va tăia comunicațiunea ca acestū din urmā. Nu existe nici uā dificultate a trāmite generariulū Rosenkranz nouē forțe. Comunicațiunea între Washington și Chattanooga este neinteruptā. — Se dice că generariulū Meade ar fi trāmisū generariulū Rosenkranz douē corpuri. Generariulū Burnside s'a aflatū la 24 Septembrie totū la Knoxville. Nuvele de la Charleston cu data de 25 spunū că pregātirile pentru bombardare continuā. 10,000 confederați se pregātescū pentru uā invasiune în valea Shenandoah. Pentru oficiariū flotei rusesce s'arītā uā mare simpatia poporariā. Ei

au fostū priimitū în publicū și se va dā unū balū în onōrea lui. Cu ocasiunea unū banchetū, dișe Amiralele: Elū sperā că crisea se va terminū intr'unū chipū pacificū; Rușii suntū gata pentru tōte sacrificiele, vorū merge chiarū la trebuință, pinā a incendia Petersburgulū, precumū au arsū odinōriū Moscva. Amiralele Paulding dișe încă la unū banchetū datū pe coperta unei vapōre că sperā, dacā va fi necesariū ca America se combatā contra unorū inamicū străinū, Rușii vorū fi strīnsū uniți cu Americanii.

— Leopole, 10 Octobrie. „Gazeta Narodowa“ anunciā: La 5 Octobrie s'a intimplatū uā luptā în gā Zarki, în care insurginții au remasū biruitori. Totū în aceleși timpū s'a intimplatū între Plock și Plonsck uā suprinđere asupra unei despārțiri rusesce de artileria și unū transportū de banū. Insurginții au isbitū și în acēstā afacere și au luatū banū.

— London, 10 Octobrie. Nuvele de la Newyork anunțiā, ca unū șgomotū, că flota englese ar fi fostū invinsā și respinsā în apele Iapanului.

ROMANIA DE PESTE CARIAȚI.

Sibiū, 10 Octobrie. În ședința dietei de astāđi s'a săvārsitū alegerea pentru Reichsrath. Dieta plenariā alesese pentru secțiunile 3 și 6 pe președintele dietei, d. Groisz, pe vice-cancelariulū curții baron Reichenstein, pe vice-președintele Popp, pe comisulū Conrad Schmidt, pe consiliariulū curții d. Moldovan și pe vice-președintele dietei d. Aldulianu. — Regalistiū aleserā: pe baronulū Friedenfels, pe consiliariulū guberniale d. Rannicher, pe directoriulū de fabricā d. Barițiu, pe Dechanulū d. Eranos, pe consiliariulū guberniale d. Bologa, și pe judecatoriulū orașinulū d. Laszloffy. — Secțiunea āntāia alesese pe căpitanulū superioare d. Alessandro Boheczel, pe asesorū de judecatoriā d. Șipotariu, pe consiliariulū guberniale d. Dunca și pe d. Fekete-Negrutiū. — Secțiunea a doua alesese: pe căpitanulū superioare Bran de Lemény, pe archipreotulū Poppea, pe administratorū Pașcariu și pe d. Cipariū. Secțiunea a patra: pe președintele consiliului superioare bisericescū d. Zimmermann, pe avocatulū D. Franciscū de Transchenfels și pe curatorele d. Michail Schuler — Secțiunea a cincia: pe senatorele d. Josef Gull, pe consiliariulū superioare judiciariū d. Mihail Binder, și pe profesorele Schuler-Libloy.

BULETINULU AGRICOLU.

Comicietele agricole.

Cândū s'au creatū în Romānia comicietele agricole, tōtā lumea s'a bucuratū creșindū că se deștrēzā agriculturā cu instituțiunea aceea care o ajutā se facā multū bine cu puține mișloci; inșā din nefericire organizatoriū nōstri, și mai alesū aginții lorū, n'au petrunsū adeveratulū scopū ce au în vedere, nici nu i au datū organizațiune bine întocmitā pentru ale asigura, și comicietele agricole au degeneratū în comisiuni de agriculturē, în comisiuni de statisticā, asemene cărorā nicāire nu se gāsescū esemple. Din acēstā cauzā mai tōte, și putemū dice tōte comicietele n'au contribuitū pin'acumū intru nimicū la îmbunătățirea agriculturēi. Dovadā la acēsta putemū da inșāși lucrările lorū, care s'au publicatū și prin *Monitoriulū oficialē* și din care fie cine pōte vedē direcțiunea cea rea ce li s'au datū, imposibilitatea de a putē face ceva în adevērū de unū folosū practicū și generale, darū alături cu lipsa unei organizari puternice și bine apropiate scopulū la care țintimū, și care nu pōte fi altulū de cătū îmbunătățirea agriculturēi, insemnāmū în uā deosebit-

mulțămire marea mulțime de elemente de progres de care putem dispune spre a face se înfloriască și se prospereze principala noastră industrie națională, cum și numărul considerabile de omeni conșciențioși și devotați cu sinceritate intereselor celor mai vitali ale României.

Cu aceste împregiurări favorabile oare n'au pute face noi pentru îmbunătățirea agriculturii? Și ca se putem face ceva, trebuie se ne întorcem erăși înapoi și se începem a îndrepta lucrul de unde l'am scintit. Comisiunile agricole simțesc neapărată trebuință de a se preface în comicii; căci nu de comisiuni ci de comicii agricole are neapărată trebuință agricultura noastră pentru a intra pe calea cea mare și prospere a progresului.

Celălalt care a înființat în Franca comiciile agricole a fost mareșalul Bugeaud. În ideea acestui militar, amic călduros al progresurilor agricole, comiciile ca nisele asociațiunii de proprietari și cultivatori nu sunt nisele adunări de individe, chemate a da fie care părerea asupra unor chestiuni ca nu se pot rezolva cu puterea inteligenței, a cunoscințelor și a mijloacelor lor, ci cum au fost acele propuse lor, ci nisele adunări de individe chemate a lucra și a face în comun fie care dupe puterea și pozițiunea sa aceea ce fiă care în parte și ne asociat nu pôte face.

În acest chip definind asociațiunea omenilor chemați a se ocupa serios în comiciile agricole pentru îmbunătățirea agriculturii, fiă cine vede cât de mult le au abătut guvernul de la destinațiune și scopul lor, prefăcându misiunea omenilor capabili de a lucra în aceea de a vorbi despre lucruri mai presus de sfera cunoscințelor lor. Am pute aduce aici mai multe chestiuni transcendente și nebulose ce s'au făcut unor omeni care abia pot se și dea sémă de obiectele cele de față și presinte, ne cum de cele trecute și îngropate în noénul timpului; dar acesta ne ar oblige a areta și răspunsurile ce s'au dat și apoi a cere ca se vedem în ce s'au îmbunătățit sau s'ar îmbunătățit agricultura cu dansele. Vom reveni asupra acestor faimose chestiuni când vom cere sémă guvernului de ce au făcut cu comiciile agricole și cu oficiul statistic care, și el, s'au abătut de la scopul lui și, în loc de statistică, a făcut agricultură și economie politică, și mai multe alte care nu resolvă chestiunile statistice, și nu ne da sciința nici măcar de cele relative la muvământul populațiunii de care până și în satele din Rusia și chiar din Turcia se găsesc cifrele cele mai exacte, cifre de care noi u'avem nici o sciință în România.

Acum însă ocupându cu comiciile agricole, suntem dator a spune că totă reușita lor depinde de la proprietarii și cultivatorii, de la drepturile și îndatoririle ce le da asociațiunea în care s'au constituit.

Proprietarilor!... dicem și noi cu Jacques Bujault, promotorul comiciilor agricole în Franca, omul eminente care a făcut în agricultură aceea ce Beranger a făcut în poezie, voi sunteți stăpânii pământului, arbitrii destinurilor noastre. De la voi atarnă avuția sau sărăcia populațiunilor rurale, căci bogății sau seraci cu toții trăim din pământ. Acest pământ suveran nu ne impune el ore care îndatoriri? Dacă societatea face totul pentru voi, nu trebuie se faceți ceva și voi pentru dinsa? Faceți, pentru pământ și pentru țera aceea ce țera și pământul face pentru voi. Căutați, iubibili, îmbunătățit și fiți siguri că aceea ce veți face pentru pământ veți

face pentru însuși interesul vostru. Nu este mai bine se aibă cineva un venit mai mare de cât cel de astăzi? De este mai bine, precum noi credem, atunci asociați cu toții în scopul de a căuta de îmbunătățirea agriculturii. Comicia agricolă este instituțiunea în care proprietarii dia fiă care plasă se asociază pentru a cureți și a destupa isvórele înavuțirii lor.

Cultivatorii care muncesc pământul și-l udă cu sudoarea lor de-lu face se producă róde cu care toți ne hrănim și ne înavuțim, cultivatorii care sunt marea mulțime a locuitorilor țerii, care sunt albinele Statului român, cultivatorii acestia reu ar face ore când s'ar asocia și ei, și când ar constitui dimpreună cu proprietarii comiciile agricole ale României? Teranii se defia de întroducerile cele noi, pentru că ei cred că ele mai mult costă de cât raportă; însă când ved pe cei asemenea lor lucrându bine, se opresc, nantea holdei întrébă și plecă aprobându și hotărind că se lu imiteză. Pentru ca se ajungem la această salutare hotărre ce se face în mintea bunului nostru țeran, nu se cuvine ore ca se ne asociăm cu toții în comicii agricole și se lucrăm la îmbunătățirea clasei laboróse? Nu este datoría noastră a tuturor, a noastră mai ales celor ce am eșit din opină, ca se stăruim într a se face asociațiunea cultivatorilor în comicii agricole spre a pute procura exemple de imitat țeranilor nostri? Vom mai reveni asupra folóselor ce pot trage țeranii din intrarea lor în comiciile agricole. Pentru astă-ți se terminăm cu uă idee repede asupra organizațiunii acestor comicii.

Art. 1. Ori cine este proprietar sau cultivator are dreptul de a face parte din comicia agricolă a placei (ocotului) în care se află.

Art. 2. Comicia numesc biroul ei și statorniceste cheltuețele și veniturile sale.

Art. 3. Statul va veni în ajutorul fie căria comicii, alocându în bugetul general o sumă potrivită cu importanța misiunii sale.

Art. 4. Fie care membru al comicii agricole plătesc pe fiă-care an uă dare, care pentru țeran va servi numai spre a releva nainte ochilor sei că face parte din comicie, un sfânt este prea destul pentru acest sfirșit; ear pentru proprietar, darea va fi de un galben pe an.

Art. 5. Fie care comicie va avé un agent numit de birou și care va fi insercinat cu interesele comicii, adecă cu îmbunătățirile agricole ce urmăresce.

Art. 6. Uă dată pe an, fie-care comicie agricolă va avé serbătórea ei, în care se vor lua la întrecut plugarii și păstorii, unii spre a areta dibăcia lor în puterea plugurilor și a instrumentelor agricole și alții spre a areta vitele din tamslecurele lor. În aceste serbătóri se vor distribui premii de încurajere și de respărire pentru plugarii și păstorii cel mai buni și argății cei mai laborioși și maice purtări bune și pentru cultivatorii cu vor fi avut semănăturile și vilele cele mai frumoșe, cum și pentru arendașii și proprietarii a sărora moșii vor fi fosti recunoscute că lucrăz agricultura cea mai reținată și mai profitabile.

Emitem aceste ideie cu încrederea ce avem că justă lor va frapa pe fie care și-lu va determina a se sili se le facă se între în practică printr uă lege care se prefacă comisiunile în comicii agricole și se ne scape de tóte inovațiunile nerumigate cu care ministeriul d. Crețulescu au căutat se amestecă lumea și se încurce pro-

gresul, cum sunt esposițiunile și cele lalte minunății ce le au creat.

I. I.

Publicăm această care, confirmă dupe noi, cele ce am relatat, rezervându și noi dreptul, a reveni asupra tuturor acestor chestiuni, ș'a lipsii cei mari a banilor, spaciul lip-sindu-ne astă-ți.

Copie dupe adresa d. Minstru de Finanțe cu No. 34240 din 2 Oct. 1863.

În diariul Românul, de la 1-iu și 2 Octombrie curent, sub rubrica „Revista Politică“ se citește cele ce urmăz:

„Eri erau vre uă 30—40 de creditori la Ministeri și reclamau banii lor, d'ua dată vine un inspector de financia francez și strigă creditorilor, cu tomlu cel vechiu, fórte vechiu, fórte spăimintător; „afară! se mai adaogă că nu se mulțami cu atăt ci puse și mâna și imbrânci pe unu din creditorii Statului, cari luară astufel în loc de bani, uă insultă și un brânci. „Intrebăm dar cum ee chemă faptul ca în loc de bani creditorii statului se fie „insultați și imbrânciți? cum se chemă faptul ca acestu onorabile franceze, ce n'are „aci altă misiune de cât a responde la ceea ce va fi întreat de Minister se s'amestecă în lucrările nostre și se mergică pînă „a da afară pe creditori, ș'a-i da și cu sberatul și cu mâna? Și mai întrebăm ce scandal s'ar fi făcut dacă se găsă între „acei creditori un om care se aibă mai „delicată simțimintul demnității sale și se „fi încăiarat pe d. Francésu ca s'a-i dea o „lecțiune despre respectul ce datoresce și „ómenilor și locului în care se află?“

Aceste alegațiuni sunt departe de adevăr, și iată pentru ce:

Inspectorele de finanțe nu s'a amestecat nici cum în lucrările Ministeriului, nici a dat afară pe verinul din creditori statului.

Inspectorele de finanță a fosti insercinat chiar de mine, Lun 30 Septembrie, spre a inspecta registrele casierului central și a combina mijlocele ce putem adopta a facilita operațiunile financiare, cu privilegiul pregătirii registrelor pentru an viitor.

D. Inspectoru mergind la Casierie, a găsit în într grilagiul ce departe biourile impiegaților țitori de registre, mai multe persoane creditori al statului, care grămădă pe impiegați într un mod astufel cum ei, nu pute lucra, imbuldela era așa cum chiar creditori încercau insiși ei întârziere.

D. Inspectoru pe termeni cei mai euvințioși s'a adresat la public și lu-a invitat se lase liberu spaciul despărțit prin grilagi, și se trecă în partea ce este destinată pentru dinsul, iar nici de cum a dísu ca publicul se iasă afară din ministeri, ci afară din grilagi.

Publicul care firesc dorea se și ia dreptul câtă mai curând și se plece, nu înceta de a se inghesui și a se menține în aceeași poziție, în câtă lucrarea impiegaților era cu totul imposibilă.

Ascultându cele spuse de d. Inspectoru, m'am coborit însu-mi în sala casierului centrale și și în adevăr în într grilagiului erau mai multe persoane.

Am invitat cu destulă politeță, pe toți acei creditori, a se retrage din într grilagiului și a lăsa pe impiegați ca se pótă opera mandatele ce se presintau.

Publicul în fine a înțeles că loculu se nu era acolo unde intrase și a nceput a se retrage, un om de serviciu a fost pus spre a nu permite niminui intrare în într grilagiului, de cât dupe ordinea în care se clasificase mandatele.

Spre a convinge pe fiăcare și în parte pe d-nu Redactoru despre plățile ce se fac, voi reproduce exact sumele raspunse prin casieria centrală în ziua de 30 Sept. și 1 Octombrie.

	In ziua de 30 Septembrie.	In ziua de 1 Octombrie.
Ministru de Interne	25,415 31	17,214 8
Min. Finan., cu data publică	66,130 7	506,409 31
Minis. de Resbelu	157,218 12	44,273 —
Ministru de Culte	15,488 7	105,851 10
Ministru de Justiția	120 —	7,165 —
„ „ Control	15047 17	46,164 —
Min. Lucr. publice	15047 17	46,164 —
Operație de tresorarie sau rambusare de imprumutată	688,700 —	76,000 —
	986,319 34	803,073 9

Acastă tabelă care se pôte verifica în Ministeru ee veri cine, da în destule dovești despre realizarea plăților făcute în aceste dou zile, și pot convinge pe veri ce om imparțial, că nu numai publicul nu a fost respins și dat afară dar încă a primit, pe cât mijlocele Thesaurului a permis, sumele reproduce în aceste tabele.

Prin urmare, în virtutea art. . . din legea preseii, veți bine voi, d-le Prefect, a invita pe d. Redactoru al diariului Românul, ca în interesul adevărului, se reproducă exact cele ce relatai mai sus, în cel dintăi No. al diariului ce redactăz.

Căt pentru cele-lalte observațiuni ce privesc situația generale a finanțelor 'mi rezervu dreptul a pune în vedere, nu numai a d lui Redactoru dar chiar a publicului întreg, motivele ce fac a se simți în diferite epoce ale anului, ore care genă în plata regulată a creditorilor statului.

28 Sept. 1863, satul Ursoiu.

Domnule Redactore,

Multe și nenumărate sunt cămările boierului C. Ghăță și a boiărului prefectu de aici! Sciți că v'am înscințat zilele trecute nespuna noastră bucuria căci ni s'au lăsat rodul pământului răpitu. Ne-au fost însă bucuria în mâna stingă; au fost un tertip numai pentru ca se ne înșele se adunăm pânea. Priviți în alăturatele copie cât de crud ne-au dus în cursă boiărul ispravnicu.

D-lui ministru de interne.

„Punem supț ochii d-vóstră dou acte a pref. dist. Putna; unul, ordinea snb No. 16152, și altul procesul verbal din 1 Sept. 1863, amindouă atingătórie de plângerile ce v'am făcut în pricina cu boiărul C. Ghăță, pentru răpirea moșiei nostre, pentru alungarea din locuțele nostre, și pentru luarea rodului pământului muncit de noi; și ve rugăm să judecați singur, dacă nisele asemenea acte sunt făcute ca se aducă laudă autorităților, dacă uă așa vădută părtinire nu nase în ánima fiă căruia om desnădejde, ură, și desprețul chiar pentru ceea ce ar voi se cinstescă mai mult.

„Ne-am tânguit d-vóstră asupra d-lui prefectu; și d-vóstră îi puneți îndatorire să ne facă indestulare tot d-sale; v'am rugat se luați în cercetare della pricinei, și d-vóstră ve mărginiți a-i cere d-sale sciință de împregiurări; la ce ne mai putem aștepta? Veđută părtinire protivnicului nostru; veđută prigonire nouă! Domnule prefectu v'au spus tot ce i-a putut veni în minte; tot ce au fost sfătuit, și dv. afl bine cuvintat; d. prefectu au găsit cu cale se se facă legiuitori. [Reînființedă dicima sfărămată prin art. 5, din așegămintul din 1851, ne da era pe mâna boiărului Ghăță, și d-lui ca om ce caută se tragă folos din ori ce, sciți ce face? Nu ne dicima aceea legiuită de d. prefectu, dar face scotóla pe ceea ce ar fi putut produce locurile, în cât ne-au remas te miri ce, și mai nimic.

„D-le ministru! nu vom mai dice de cât pucine cuvinte d-vóstră. Cunoscem, precum cunosce totă țera,

că dicima s'au desființat la anul 1851 prin uă lege anume; n'am auditu cu unu prefectu are putere se rupă uă lege și se puia alta în loc; scim că când cineva este doveditu de prigonit, nu se cade nici este drept ca acela se fi rânduit a judeca pe prigonit. Aceste însă vedem că se fac în zilele luminilor; în zilele dreptății, în zilele libertății; nu ne remane de cât se căutam la cer și se strigăm, MANTUESCE-NE DOAMNE.

Ređeși din Ursoiu.

(L. S.)

Copie de pe ordinea d-lui prefectu No. 16,152 Augustu 18, 1863.

„D. ministru din într, după suplica ređașilor de Ursoiu prin care s'au tânguit că pe nedrept s'au espropriat de păminturile lor în pretensiunea d. C. Ghăță, cerindu-mi sciință de împregiurări, și prin raportul No. 14,734 relatându cauza și temeurile ce au rezultat espropriarea numiților ređași în pretensiunea d-sale Ghăță, am priimit acum deslegare prin oficiul No. 20,926, ca se se facă formale cunescut ređașilor ca pentru asuprirea ce se plâng că au suferit prin vîndare fondului se-și facă recurs la Curtea de Casațiune fiind că în facia împregiurării ce mijlocesc, administrațiunea nu pôte reveni asupra causei și nici este competente a critica aceste împregiurări; aceste comunicându-se d-vóstră, ve invita d. sup-prefect a le face cunoscut numiților și se-mi raportați de urmări.

Procesu verbale.

„Anul 1863 luna Sept. 1, scrisul prefectu dist. Putna, în urmarea oficii d-lui ministru de interne No. 21873, pe lângă care se anesă suplica ređașilor de Ursoiu tînguitórie că de către d. C. Ghăță, pe lângă alungare din casele și pămintul lor s'ar încerca a le lua anul acesta sámenat și muncit de ei; pășind la facia locului, și intrând în cercetare am descoperit că acele semănature și viie pe cari ei ređași se tânguesc că le-au semanat și muncit sunt pe pământul vândut prin međat formale spre despăgubirea d-lui Ghăță încă din anul trecut 1862, și care la međat adjudecându-se asupra d-sale Ghăță, tribunale locale prin adresa cu No. 44 din 29 Genariu anul corinte au mijlocit la prefectură punerea d-sale Ghăță în stăpânirea pământului cumpărat cu viie, casă și silișce, când totu de atuncea s'a și ordinat sup-prefectul respectiv a aduce la îndeplinire cererea trib. însă pînă se se aducă la îndeplinire de sup-prefect trecindu-se vremea, în privre că și ređași nu se supunea a-și părăsi locuțele și proprietățile lor supț mai multe pretește, în care intervale au și apucat a se face semănature pe locurile sterpe și a lucra viiele, în care temei și reclama a se folosi de recolta anulă acestuia, sup-scrisul, considerându că d. C. Ghăță, de și stăpân absolut pe aceste proprietăți ca cumpăratóriu formale, însă acesta pôte fi numai din ziua când sup-prefectul l'au pus în stăpânire, considerându că diși ređași și numai erau în dreptul lor d-proprietari pe nisele proprietăți vindute dar uă dată ce ei au semanat și au lucrat uă ceie viie anul curinte, urmăz a-și trage și folosul ródei, respectându driturile de proprietate a d. Ghăță, dându-i din totu ce va eși leguță dicimă din dece una duse la una din crâmi unde va otări d. proprietariu, dreptu care închiăiându-se acestu procesu verbale, intocmai copie se va trmite sup-prefectului respectiv spre a-lu comunica părților în pricina spre aplicare intocmai; eru originale se va presinta ministeriului spre rezultatul ordinii menționate mai sus.

Ve rugăm, d-le redactore, ca se obștiți tóte aceste prin Românul pentru ca se vedă toți confrății nostri de suferințe, cât este de dibace părintescul guvern, când are interesu se ne încuree. Noi rugăm purure pe a totu puternicul pentru înaintarea țării și a domniei-vóstre pe calea adevărului, a luminei, a dreptății și a libertății, căci numai așa vom fi mântuiți.

Ređași de Ursoiu.

(L. S.)

